

Η ΠΟΛΥΚΥΜΑΝΤΗ ΖΩΗ ΕΝΟΣ ΜΕΓΑΛΟΥ ΜΥΘΙΣΤΟΡΙΟΓΡΑΦΟΥ

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΟΥΜΑΣ ΠΑΤΗΡ, ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ

(Ἀπό τὴν τελευταία βιογραφία τοῦ διασήμου συγγραφέως)

ΜΙΑ μέρα, στὰ 1846, ὁ δούξ ντὲ Μονπανσιέ, ἕνας ἀπὸ τοὺς κοσμικώτερους παρισινούς τύπους καὶ μέγας προστάτης τῶν γραμμάτων καὶ τῶν τεχνῶν, ρώτησε τὸν Ἀλέξανδρο Δουμᾶ - πατέρα, ὁ ὁποῖος θρυσκότανε τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, στὸ ἀπόγειο τῆς δόξης του, γιατί ἀνέβαζε τὰ ἱστορικά του δράματα σὲ δευτερεύοντα θέατρα.

— Ἀπλούστατα, γιατί δὲν ἔχω δικό μου θέατρο! ἀποκρίθηκε ὁ ἀγαθὸς γίγας.

— Μά, μπορῶ νὰ σᾶς κάνω ἕνα θέατρο! εἶπε τότε ἀφελέστατα ὁ δούξ ντὲ Μονπανσιέ.

Καὶ ἐξετέλεσε τὴν ὑπόσχεσί του. Ἀγόρασε ἕνα παλῆο μεγάλο — τὰ οικονομικά του μέσα τοῦ ἐπέτρεπαν νὰ πραγματοποιηῖ κάθε ἰδιοτροπία του, — τὸ γκρέμισε κ' ἔχτισε, στὴν θέσι αὐτήν, ἕνα θέατρο μὲ πέντε πατώματα καὶ δύο χιλιάδες θέσεις, κάτι τὸ καταπληκτικὸ δηλαδή γιὰ κείνη τὴν ἐποχὴ. Ἡ συνολικὴ δαπάνη ὑπερέβη τὸ ἐνάμισιο ἑκατομμύριο χρυσῶν φράγκων.

Ἡ πρώτη παράστασις τοῦ «Ἱστορικοῦ Θεάτρου», τοῦ ὁποῦ γενικὸς διευθυντῆς ἦταν φυσικὰ ὁ Δουμᾶς, ἐδόθη στὶς 20 Φεβρουαρίου, μὲ τὴν «Βασίλισσα Μαργκό», ἕνα πολὺπρακτο καί... πολύνεκρο δράμα τοῦ ἰδίου τοῦ ἐπιχειρηματίου. Ἡ πρεμιέρα αὐτὴ ἐθεωρήθη γεγονός. Ἀπὸ τὴν παραμονή, ἑκατοντάδες Παρισινῶν εἶχαν κατασκηνώσει ἔξω ἀπὸ τὸ θέατρο, γιὰ νὰ προλάβουν νὰ πάρουν εἰσιτήρια, μόλις θ' ἀνοίγε τὸ ταμεῖο. Καὶ ἡ ἐπιτυχία τῆς παραστάσεως αὐτῆς ὑπερέβη καὶ τίς πιὸ αἰσιόδοξες προσδοκίες. Ἡ ἀλήθεια εἶνε ὅτι ὁ Δουμᾶς ἐφρόντισε νὰ εἶνε ὅλα πλούσια καὶ μεγαλοπρεπῆ. Τὰ μόνο πού δὲν κατάρθωσε ἦταν νὰ τελειώσῃ ἡ παράστασις τὴν κανονικὴ ὥρα. Τὸ ἔργον ἄρχισε στὶς 9 τὸ ὄραδον καὶ ἡ αὐλαία ἔπεσε στὶς 4 τὸ πρωί!

Σύμφωνα μὲ τὸ πρόγραμμα, πού κατέστρωσαν ὁ δούξ ντὲ Μονπανσιέ καὶ ὁ Δουμᾶς, τὸ θέατρο αὐτὸ εἶχε ἀποκλειστικὸ σκοπὸ νὰ διδάξῃ στοὺς Γάλλους τὴν ἱστορία τοῦ ἔθνους των, δραματοποιημένη. Κατὰ τὸ διάστημα τῶν δύο πρώτων ἐτῶν, ἐπαίχθησαν πολλὰ ἔργα, ἱστορικοῦ πάντοτε περιεχομένου. Ἐννοεῖται, ὅτι ἐκείνα πού ἐσημείωσαν τὴν μεγαλύτερα ἐπιτυχία ἦσαν τὰ δράματα τοῦ δημοφιλούς Δουμᾶ.

Τὸν πρώτον χρόνον, ἡ εἰσπράξεις τοῦ «Ἱστορικοῦ Θεάτρου» ἀνήλθαν στὸ σεβαστὸ ποσὸν τῶν 700.000 φράγκων. Ὁ διευθυντῆς τῆς ἐπιχειρήσεως ἀκτινοβολοῦσε ἀπὸ τὴν χαρὰ του. Δὲν τοῦ ἔμενε ἡ παραμικρὰ ἀμφιβολία ὅτι τὸ ὄραϊο αὐτὸ ὄνειρον θὰ διαρκούσε ἐπ' ἀπειρον. Καὶ διαρκῶς ἔκανε μεγάλες οικονομικὲς θυσίες γιὰ τὴν ἐκπρόσωπη ἐμφάνισι τῶν ἔργων του. Συγχρόνως, ξεβέωνε κυριολεκτικῶς τοὺς ἠθοποιούς του στὶς πρόβες. Κανεῖς, ὅμως, δὲν παραπονιότανε, γιατί ὁ Δουμᾶς ἀφ' ἐνός τοὺς πλήρωνε καλὰ καὶ ἀφ' ἑτέρου τοὺς σκλάθωνε μὲ τοὺς τρόπους του, μὲ τὴν ἀδιάπτωτη εὐθυμία του καὶ τὴν καλωσύνη του.

Τὴν ἐποχὴ ἐκείνη, ὁ Δουμᾶς κατελήφθη καὶ ἀπὸ τὴν μανία τῆς σκηνοθεσίας. Δὲν περνοῦσε μέρα πού νὰ μὴ μετατρέψῃ τὴν ἐσωτερικὴ διαρρύθμισι τοῦ σπιτιοῦ του, τοῦ μεγάρου του γιὰ τὴν ἀκρίβεια, πού εἶχε ἀγοράσει στὸ Μαρλύ. Καὶ ὅταν βαρέθηκε πειὰ νὰ μετακινή τὰ δικά του ἐπιπλα, ἐπέδραμε στὰ σπίτια τῶν φίλων του, τοὺς ὁποῖους ὑποχρέωνε — καί, συχνά, διὰ τῆς βίας — ν' ἀκολουθοῦν τίς σοφῆς σκηνοθετικὲς ὁδηγίες του.

Μιά νύχτα, μετὰ τὸ τέλος τῆς παραστάσεως, ὁ Δουμᾶς βαρέθηκε νὰ πάῃ σπῆτι του. Καὶ παρεκάλεσε τὸν Στέφανο Μελέγκ, τὸν διάσημον ἠθοποιὸν καὶ πρωταγωνιστὴν τοῦ «Ἱστορικοῦ Θεάτρου» νὰ τὸν φιλοξενήσῃ. Ὁ Μελέγκ δὲν ἔφερε, φυσικὰ, καμμιὰ ἀντίρρηση. Μὲ τὴν διαφορά ὅτι δὲν ἄργησε νὰ μετανοήσῃ γιὰ τὴν προθυμία του... Θὰ ἦταν ἡ ὥρα 4 τὸ πρωί, ὅταν ἔπεσε νὰ κοιμηθῇ. Μόλις ὅμως ἄρχισε νὰ τὸν παίρνῃ ὁ ὕπνος, ἄκουσε

ἕνα δαιμονιώδη θόρυβον στὸ διπλανὸ δωμάτιον, τὸ ὁποῖο εἶχε παραχωρήσει στὸν Δουμᾶ. Σηκώνεται τρομαγμένος ἀπὸ τὸ κρεββάτι, τρέχει στὴν γειτονικὴ κάμαρα καὶ βλέπει τὸν συγγραφέα νὰ ἀλλάζῃ τὴν θέσι τῶν σεντουκιῶν, τοῦ τραπεζιοῦ καὶ τοῦ ἔρμαριου.

— Τί πάθατε ; ρώτησε ὁ Μελέγκ, κατάπληκτος.

— Δὲν ἔπιθα ἀπολύτως τίποτα, ἀποκρίθηκε ἀπαθέστατα ὁ Δουμᾶς. Τοποθετῶ καλύτερα τὰ ἐπιπλά σου! Δὲν τὰ ἔχεις βάλει καλά. Ἡ θέσι τῆς βιβλιοθήκης εἶνε ἐδῶ καὶ τὸ ντουλάπι αὐτὸ πρέπει νὰ πάῃ ἐκεῖ...

— Μά, κοντεύει νὰ ξημερώσῃ! βρυχήθηκε ὁ Μελέγκ. Δὲν πέφτετε νὰ κοιμηθῆτε γιὰ νὰ μ' ἀφήσετε καὶ μένα νὰ κοιμηθῶ...

Ὁ Δουμᾶς, ὅμως, δὲν ἠσύχασε παρὰ μόνον ἀφοῦ ἱκανοποιήσε, γιὰ μιὰ ἀκόμη φορά, τὰ σκηνοθετικὰ του ἔνστικτα!

* * *

Ὡστόσο, ἦρθε μιὰ μέρα κατὰ τὴν ὁποία ἡ ἐπιχείρησις τοῦ «Ἱστορικοῦ Θεάτρου» ἄρχισε νὰ κλονίζεται. Σ' αὐτὸ ἔφταιγε κυρίως ὁ Δουμᾶς μὲ τίς ἀσυλλόγιστες σπατάλες πού ἔκανε. Ἡ ἀλήθεια ὅμως εἶνε ὅτι καὶ τὸ παρισινὸν κοινὸν βαρέθηκε νὰ βλέπῃ διαρκῶς στὸ θέατρο αὐτὸ ἔργα ἐμπνευσμένα ἀποκλειστικὰ ἀπὸ τὴν ἱστορία τῆς Γαλλίας. Ἡ εἰσπράξεις κατέβαιναν

ἀρκῶς, ὥσπου ἔφθασε μιὰ θραδὺα κατὰ τὴν ὁποία μοναδικὸς θεατῆς τῆς παραστάσεως ὑπῆρξε ὁ διευθυντῆς τοῦ θεάτρου!... Πράγματι, ὁ Δουμᾶς καθόταν δολομόναχος στὸ κέντρο τῆς παγερῆς πλατείας καὶ χειροκροτοῦσε μανιωδῶς, γιὰ νὰ δώσῃ θάρρος στοὺς ἠθοποιούς καὶ νὰ συνεχίσουν τὴν παράστασι ὡς τὸ τέλος!...

Τὴν ἄλλη μέρα τὸ πρωί, ἡ πύλες τοῦ «Ἱστορικοῦ Θεάτρου» ἐκλείναν. Καὶ ἀπὸ τὴν στιγμή ἐκείνη ἄρχιζαν τὰ θάσυνα τοῦ Δουμᾶ μὲ τοὺς δανειστάς του. Σὰν κοράκια ἔπεσαν ὅλοι ἀπάνω του, ζητώντας ἐπιτακτικὰ τὴν πληρωμὴ τῶν ὀφειλομένων. Ὁ διευθυντῆς τοῦ θεάτρου ἄρχισε τότε νὰ πουλᾷ τὰ σκηνοθετικὰ, τὸ θεσπιᾶριον καὶ τὰ ἐπιπλα γιὰ νὰ ξεπληρώσῃ τὰ χρέη του.

Ἔτσι, ἐξηντλήθη τελείως ὁικονομικῶς. Αὐτὸς, ὁ ὁποῖος μέχρι πρὸ ὀλίγων μηνῶν εἶχε στὴν διάθεσί του ὅτι δῆποτε χρηματικὸ ποσὸν καὶ ἂν ἤθελε, ἔφθασε στὸ σημεῖο νὰ μὴν ἔχῃ ν' ἀγοράσῃ οὔτε καπνὸν. Ἡ ἀλήθεια, βέβαια, εἶνε ὅτι ἐξακολουθοῦσε νὰ κερδίζει πολλὰ ἀπὸ τὰ μυθιστορημὰτα πού ἔγραφε. Μὲ τὴν διαφορά ὅμως ὅτι καὶ τὰ χρήματα ἐκείνα

τὰ διέθετε γιὰ τὴν πληρωμὴ ἄλλων χρεῶν.

Μιά μέρα, ὁ μέγας συγγραφεὺς ἀναγκάστηκε νὰ γράψῃ στὸν Ζιραρντέν, τὸν διευθυντὴν τοῦ «Τύπου» καὶ ἀσπονδο ἐχθρόν του, ὕστερ' ἀπὸ μιὰ φιλολογικὴ δίκη, γιὰ νὰ τοῦ ζητήσῃ 250 φράγκα δανεικὰ, ἐπικαλούμενος τὴν παλῆα φίλια καὶ συνεργασία των. Ἄλλ' ὁ Ζιραρντέν ἀπήντησε ἀρνητικὰ στὴν παράκλησι αὐτὴν τοῦ Δουμᾶ.

Στὸ μεταξὺ, ὁ Μακέ, γραμματεὺς τοῦ Δουμᾶ — καὶ μοναδικὸς ἴσως συγγραφεὺς πολλῶν μυθιστορημάτων πού φέρουν μόνον τ' ὄνομα τοῦ Δουμᾶ, — ἔστειλε ἀλλεπάλληλα γράμματα στὸν «ἐργοδότη» του, ζητώντας χίλια φράγκα. Ὁ συγγραφεὺς τῶν «Τριῶν Σωματοφυλάκων» ἔχασε μιὰ μέρα τὴν ὑπομονή του καὶ πλήρωσε τὸν συνεργάτη του μὲ τὴν ἐξῆς ἀπάντησι:

«Μὲ μεγάλο κόπο κατώρθωσα νὰ ἐξοικονομήσω 600 φράγκα, πού ἀποτελοῦν σήμερα ὅλη τὴν περιουσία μου. Ἐχω ὅλη τὴν καλὴ θέλησι νὰ σὲ βοηθήσω. Ἀπέδειξα ὡς τώρα ὅτι μπορῶ νὰ κάνω θαύματα. Ὁμολογῶ, ὅμως, ὅτι μοῦ εἶνε ἐντελῶς ἀδύνατον ἀπὸ τὰ 600 φράγκα πού ἔχω νὰ σοῦ δώσω τὰ 1000 πού μοῦ ζητᾶς...»

Καὶ ὁ ταλαίπωρος ὁ Δουμᾶς ὑπέγραφε διαρκῶς γραμμάτια, γιὰ νὰ παρηγορήσῃ τοὺς δανειστάς του, ἀφοῦ δὲν εἶχε χρήματα (Συνέχεια στῆ σελίδα 45).

Ὁ Ἀλέξανδρος Δουμᾶς, πατήρ.

ΤΡΕΛΛΕΣ ΚΑΙ ΕΓΚΛΗΜΑΤΑ ΓΙΑ ΤΟ ΡΕΚΟΡ !..

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 23)

γιατί ἄλλοιῶς θὰ ἦταν ὑποχρεωμένος νὰ πληρώσῃ μιὰ κολοσσιαία χρηματικὴ ρήτρα, πολὺ πρὸς μεγάλη ἀπὸ τὰ λύτρα ποὺ τοῦ ζητοῦσαν οἱ... γκάγκστερς γιὰ τὴν ἀπελευθέρωσιν τῆς ἀρραβωνιαστικιάς του. Ἐλαβε λοιπὸν μέρος στὴν πυγμαχία καὶ ὅπως ἦταν ἐπόμενο, νικήθηκε στὸν τέταρτο γύρο ἀπὸ τὸν ἀντίπαλο του. Μπορεῖτε ὅμως νὰ φαντασθῆτε τὴν ἐκπληξί του, ὅταν κατεβαίνοντας ἀπὸ τὸ «ρίνγκ» βρέθηκε μπροστὰ στὴν ἀρραβωνιαστικιά του! Τί εἶχε συμβῆ λοιπὸν; Ἐπρόκειτο ἄρα γε γιὰ καμμιὰ φάρσα; Κάθε ἄλλο! Ἡ ἀρραβωνιαστικιά του ἀπλούστατα εἶχε κατορθώσει νὰ δραπετεύσῃ... Μὲ ἄλλα λόγια οἱ ἴδιοι οἱ σενιόχοι τοῦ Ἔρκινς, ὅταν ἐθεώρησαν ὅτι εἶχε ἔρθει ἡ κατάλληλη στιγμή, τὴν εἶχαν ἐγκαταλείψει μόνη ἀκριβῶς γιὰ νὰ δραπετεύσῃ!...

Μ' αὐτὸν τὸν τρόπο εἶχαν τὴν ἐλπίδα ὅτι ἡ ὑπόθεσις αὐτὴ δὲν θὰ εἶχε συνέπειες κί' ὅτι τὸ κόλπο τους θὰ παρέμενε ἀνεξιχνίαστο. Μὰ εἶχαν λογαριάσει χωρὶς τὸ πείσμα τοῦ Ἀγγλοῦ κρός. Ὁ ἄτυχος πυγμαχὸς κατάρθωσε ν' ἀνακαλύψῃ, ὕστερ' ἀπὸ μακροχρόνιες ἔρευνες ἐκεῖνους ποὺ εἶχαν ἀπαγάγει τὴν ἀρραβωνιαστικιά του καὶ ν' ἀποκαλύψῃ ἔτσι ὅτι ὁ σκοπὸς τους δὲν ἦταν ἡ εἰσπραξις τῶν λύτρων, ἀλλὰ ἡ ἀποτυχία του στὸ ματς.

Ὁ Ἔρκινς λοιπὸν συνελήφθη καὶ τὸ ἀθλητικὸ αὐτὸ σκάνδαλο προξένησε κατάπληξι στὴν Ἀμερικὴ κί' ἀναστάτωσε τοὺς κύκλους τῶν φιλάθλων.

Ἔτσι ὁ Ἔρκινς ἔμεινε ὡς ὁ χαρακτηριστικὸς τύπος τοῦ ἀπατεώνοιο ἀθλητοῦ καὶ σήμερα ἀκόμη ὅταν οἱ δημοσιογράφοι θέλουν νὰ ποῦν γιὰ ἕνα ἀθλητὴ ὅτι δὲν εἶνε εὐθύς, τὸν λένε «Ἔρκινς»!

Σὲ τέτοιες τρέλλες καὶ σὲ τέτοια ἐγκλήματα ὁδηγεῖ ἡ παθολογικὴ μανία τοῦ ρεκόρ ποὺ βασιλεύει στὴν ἐποχὴ μας.

ΑΝΤΡΕ ΣΑΡΙΑΝΤΙΕ

ΕΝΑΣ ΜΥΣΤΗΡΙΩΔΗΣ ΘΑΝΑΤΟΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 20)

— Κύριοι, ὅτι ἀκούσθηκε μέσα σ' αὐτὸ τὸ ἐργαστήριον, θὰ μείνῃ κρυφὸ. Ἐγὼ κί' ὁ Πρίσλεϋ σὰς δίνουμε τὸν λόγον τῆς τιμῆς μας. Μὰ πρέπει νὰ σὰς ἐξηγήσω ὅτι ἀναγκάσθηκα νὰ καταφύγω σ' αὐτὸ τὸ τέχνασμα γιὰ ν' ἀνακαλύψω τὸν δολοφόνον τοῦ φίλου μου Χάμιλτων. Καθὼς βλέπετε, ἡ διαίσθησις μου δὲν μὲ γέλεσε. Κάτι μοῦ ἔλεγε πὼς ἕνας ἀπὸ εσὰς τοὺς τεσσέρες ἦταν ὁ δολοφόνος. Καὶ τώρα θέλω νὰ σὰς καθουχάσω καὶ νὰ σὰς ἐξηγήσω ὅτι ἡ κρυστάλλινος σφαῖρες ποὺ εσπασαν, δὲν εἶχαν μέσα Οὐρανίτη!...

Ὁ ραδιολόγος Σπένσερ τινάχθηκε ξαφνικὰ ὀρθίως καὶ ἐξέσπασε ἀπότομα σ' ἕνα σαρδόνειο γέλιο.

— Ναι!... φώναξε. Ἐγὼ σκότωσα τὸν Χάμιλτων... Καὶ τώρα δὲν ἔχω νὰ κάνω τίποτε ἄλλο παρὰ μονάχα αὐτό.

Κ' ἔδωσε μιὰ δυνατὴ κλωτσιὰ στὴν κρυστάλλινη φυλακὴ, ἔβασα στὴν ὅποιον εἶχε φοβῆσαι τὸ κουνέλι.

— Θὰ πεθάνουμε ὅλοι μας ἀπὸ τὸν Οὐρανίτη! ξαναφώναξε.

Ὁ Τζαίμς Ρώσσελ, χαμογελῶντας, ἔσπευσε ἀμέσως νὰ καθουχάσῃ τοὺς ἄλλους φίλους του.

— Κί' αὐτὸ ἦταν μιὰ παγίδα... τοὺς ἐξήγησε. Τὸ κουνέλι δὲν φόβησε ἀπὸ τὸν Οὐρανίτη, γιατί ἀπλούστατα δὲν ὑπῆρχε Οὐρανίτης μέσα στὴν κρυστάλλινη φυλακὴ του. Θέλετε νὰ μάθετε πὼς φόβησε; Τοῦ εἶχα κάνει μιὰ ἔνεσι μ' ἕνα δραστηκὸν δηλητήριο!...

Ὁ ραδιολόγος Σπένσερ, μπροστὰ σ' αὐτὴν τὴν ἀποκάλυψιν, σωριάσθηκε λιπόθυμος στὸ πάτωμα. Ὅταν συνήλθε, εἶδε πὼς ἦταν κλειδωμένος μέσα στὸ κελλί μιᾶς φυλακῆς.

ΕΝΤΓΚΑΡ ΟΥΑΛΛΑΣ

ΔΙΠΛΟ ΠΑΙΓΝΙΔΙ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 22)

Οἱ ἔνορκοι μὲ ἐπίστεψαν. Κί' ὁ γκάγκστερ καταδικάσθηκε σὲ θάνατον.

— Κύριε, εἶπα τότε στὸν εἰσαγγελέα, θέλω νὰ παραστῶ στὴν ἐκτέλεσι τοῦ δολοφόνου τῆς γυναίκας μου... Ἐλπίζω ὅτι θὰ δώσετε αὐτὴν τὴν ἀδεια σ' ἕνα δυστυχισμένο σύζυγον ποὺ ἔχασε τόσο τραγικὰ τὴν σύντροφο τῆς ζωῆς του...

Μὰ, ὁμολογῶ τώρα ὅτι ὁ κυνισμὸς μου αὐτὸς δὲν εἶχε ὄριον. Καὶ τιμωρήθηκα σκληρὰ, ὅπως ἔπρεπε, νειρότερα ἀπὸ τὸν γκάγκστερ.

Ὁ Τζιμ Φόρστερ, ὅταν κάθησε πάνω στὴν ἠλεκτρικὴ κάρβηλα μοῦ ἔρριξε μιὰ περιφρονητικὴ ματιὰ, γεμάτη ἀπὸ ἀδυσώπητη σκληρότητα, ποὺ μὲ χτύπησε κατὰστηθα σὰν μαχαίρι.

Κί' ἀπὸ τότε, ὁ ἐφιέλτης αὐτὸς μὲ βασανίζει διαρκῶς. Εἶμαι ἕνας προδότης! Ἐνας ἀνανδρὸς! Ἐνας δειλὸς! Δὲν ἔχω τὸ θάρρος ν' αὐτοκτονήσω καὶ μοῦ φαίνεται πὼς ἡ περιφρονητικὴ ματιὰ τοῦ Τζιμ Φόρστερ θὰ μὲ βασανίζει καὶ στὸν ἄλλον κόσμο!...

ΒΙΚΤΟΡ ΛΙΟΝΑ

Ο ΑΛΕΞΑΝΔΡΟΣ ΔΟΥΜΑΣ ΠΑΤΗΡ, ΘΕΑΤΡΙΚΟΣ ΕΠΙΧΕΙΡΗΜΑΤΙΑΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 19)

τά νὰ τοὺς πληρώσῃ. Ἐννοεῖται, ὅτι ἐνῶ ὑπέγραφε τὰ γραμματίδια, ἤξερε ἐκ τῶν προτέρων ὅτι δὲν ἐπρόκειτο νὰ τὰ πληρώσῃ γιατί συνήθιζε νὰ λείη στοὺς φίλους του:

— Τὰ γραμματίδια αὐτὰ στοιχίζουσαν 35 λεπτὰ σὲ χαρτόσημο, ἐνῶ τὰ ὑπογράφο. Ἀπὸ τὴν στιγμή, ὅμως, ποὺ θὰ τὰ ὑπογράψω, χάνουν καὶ αὐτὴν τὴν ἀξία τῶν 35 λεπτῶν.

Ὅπως οὐδέποτε, ὑπῆρχαν ὀρισμένα χρέη — μεταξύ τῶν ὁποίων καὶ οἱ καθυστερούμενοι μισθοὶ τῶν ἠθοποιῶν, — τὰ ὁποῖα ἔπρεπε ἀπαραιτήτως νὰ πληρωθοῦν. Ὁ Δουμάς εἶχε θέβαια τὸ κουράγιον ν' ἀφήσῃ ἀνεξόφλητους τοὺς λογαριασμοὺς τῶν διαφόρων προμηθευτῶν καὶ τοκογλύφων. Δὲν μπορούσε, ὅμως, δὲν τοῦ τὸ ἐπέτρεπε ἡ συνείδησις νὰ χρωστᾷ χρήματα σὲ ἠθοποιούς, σὲ ἀνθρώπους δηλαδὴ τοῦ δικοῦ του κόσμου. Καὶ, στὴν περίπτωσι αὐτὴν, ἀπέδειξε γιὰ μιὰ ἀκόμη φοράν τὴν μεγαλοψυχία του. Ἀπεφάσισε νὰ πουλήσῃ τὴν βίλλα του στὸν Μαρλύ, μὲ ὅλη τὴν πλουσία ἐπιπλωσί της, γιὰ νὰ ἐξοικονομήσῃ τὸ ποσὸν ποὺ χρειάζότανε γιὰ νὰ πληρώσῃ τοὺς ἠθοποιούς.

Ἡ βίλλα αὐτὴ τοῦ ἐστοίχισε διακόσιες περίπου χιλιάδες φράγκα! Ὁ Δουμάς κατάρθωσε νὰ εἰσπράξῃ ἀπὸ τὴν πώλησι τῆς 32.000 φράγκα. Καὶ ὅμως ἦταν πολὺ εὐχαριστημένος, ἐπειδὴ μὲ τὸ ποσὸν αὐτὸ μπόρεσε νὰ ἐξοφλήσῃ τοὺς πρώην συνεργάτας του.

Λίγες μέρες μετὰ τὴν ἐκποίησι αὐτὴν, ὁ Δουμάς ἐκάλεσεν ἕνα φίλον του νὰ φᾶνε μαζί στοὺς φτωχικὸν διαμέρισμα ποὺ εἶχε πιάσει σὲ μιὰ παρισινὴ πολυκατοικία. Γιὰ ἐπιδόρπια προσέφερε στὸν καλεσμένο του δυὸ μικρὰ καὶ μαραμένα δαμάσκηνα.

— Μπορεῖς νὰ φᾶς τὸ ἕνα ἀπὸ αὐτὰ — τοῦ εἶπε, χαμογελῶντας μελαγχολικὰ, — μὲ τὴν βεβαιότητα ὅτι τρῶς κάτι πολὺτιμο...

— Δὲν καταλαβαίνω τί ἐννοεῖς...

— Τὸ καθένα ἀπὸ τὰ δαμάσκηνα αὐτὰ στοιχίζει ἑκατὸ χιλιάδες φράγκα...

— ;...;

— Ναι, ναι, ἀγαπητέ μου! Ξέρω καλὰ τί σοῦ λέω... Τὰ δαμάσκηνα αὐτὰ εἶνε ὅ,τι μοῦ ἔμεινε ἀπὸ τὴν θεατρικὴ μου ἐπιχείρησι... Καὶ ἡ ἐπιχείρησις αὐτὴ ἐστοίχισε, ἀτομικῶς σὲ μένα, διακόσιες χιλιάδες φράγκα!...

Αὐτὸς ἦταν ὁ ἐπικήδειος τῆς οἰκτρᾶς ἀποτυχίας, ποὺ ἐγνώρισε ὁ Ἀλέξανδρος Δουμάς πατὴρ, ὡς θεατρικὸς ἐπιχειρηματίας...

Η ΔΥΝΑΤΗ ΣΥΓΚΙΝΗΣΙΣ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 33)

Μὰ τὴν ἴδια στιγμή ὅμως ἀνοίξε ἡ πόρτα καὶ φάνηκε ὁ Στόνερ. Ἡ Ἐλεν ἔπεσε μὲ μιὰ ἔκφρασι τρελλῆς χαρᾶς στὴν ἀγκαλιά του καὶ τὸν παρέσυρε στὸν διάδρομον.

Ὁ Στόνερ ὅμως θιάσθηκε νὰ γυρίσῃ στοὺς δωματίον ἔβαλε αὐτὸ τὸ ἡμέρον φεῖδι στὸ κουτί του κ' ὕστερα ἐπέστρεψε κοντὰ στὴν Ἐλεν καὶ τῆς ἐξήγησε ὅτι αὐτὸ τὸ φεῖδι ἦταν δῶρον ἑνὸς φίλου του ἀπὸ τὴν Ἰνδία. Φαίνεται δὲ ὅτι εἶχε ἀνοίξει τὸ κουτί του καὶ ἔκανε ἀδιάφορον τὸν περίπατό του.

— Κρίμα μόνον ποὺ μοῦ χάλασε τὰ σχέδια! παραπονέθηκε ὁ Στόνερ. Θὰ σοῦ χάριζα μιὰ πρώτης τάξεως συγκίνησι μὲ μιὰ πλαστὴ αὐτοκτονία μου.

Μὰ ἡ Ἐλεν εἰχθηκε μὲ δάκρυα στὴν ἀγκαλιά του, φωνάζοντας:

— Αὐτὸ τὸ φεῖδι, ποὺ μ' ἔκανε τόσο πολὺ νὰ τρομάξω μοῦ χάρισε τὴν εἰσαγι, συγκίνησι ποὺ ζητοῦσα. Τώρα ξύπνησα πειὰ κ' ἔγινε πάλι μιὰ πραγματικὴ γυναίκα ποὺ διψάει γιὰ αἰσθηματικὸ ἔρωτα. Μεσα σ' αὐτὴς τὴς λίγες στιγμὲς τῆς ἀγωνίας μου, κατάλαβα πὼς μικρὴ εἶνε ἡ ζωὴ μας. Γι' αὐτὸ δὲν πρέπει νὰ τὴ σκορπιζομε ἄδικα. Πρέπει νὰ τὴ χαροῦμε ὅσο μπορούμε πρὸς πολὺ.

Κ' ἔτσι ἡ Ἐλεν χήλητ ἔγινε κυρία Στόνερ κ' ἔπαψε νὰ πλήτη καὶ νὰ στενοχωριέται μὲ τὴς ἀπογοητεύσεις τῆς ζωῆς της.

ΧΑΡΟΛΔ ΝΤΡΑΒΙΓΚ

ΕΙΚΟΝΟΓΡΑΦΗΜΕΝΑ ΠΕΡΙΕΡΓΑ

(Συνέχεια ἐκ τῆς σελίδος 31)

τέλος, ἔγινε πειὰ δένδρον ὀλόκληρον, μεγάλο, μὲ φύλλα καὶ κλώνους στραμμένους θλιβερὰ πρὸς τὴ γῆ!

Τότε ἐπὶ τέλος ἀποφάσισε νὰ μιλήσῃ ὁ γηραλέος πειὰ χωρικός το Φίστοφτ. Ἐγίναν ἀνασκαφές, στὴ ρίζα τῆς πένθιμης ἰτηᾶς. Ἀνακαλύφθηκε ὁ σκελετὸς τοῦ φτωχοῦ αὐτόχειρος. Μεταφέρθηκε στὸ νεκροταφεῖον τοῦ χωριοῦ. Καὶ ἡ Ἰτέα, ἡ ὁποῖα ἀναπτύχθηκε ἀπὸ τὰ σπλάγχνα σχεδὸν τοῦ πτώματος, θεωρήθηκε δένδρον ἱερό, φράχθηκε μὲ κάγκελλα καὶ μπορεῖ ἀκόμα νὰ τὴν δὴ κανένας λίγο πρὸς ἔξω ἀπ' τὸ χωριό, ποὺ εἶνε πειὰ σήμερον μιὰ εὐπορη κί' ἀρκετὰ μεγάλῃ πολίχνη!